

АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА МІСЦЕВОГО
САМОВРЯДУВАННЯ**

**МАТЕРІАЛИ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗА МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

(8 квітня 2011 р.)

ЧАСТИНА ПЕРША

КИЇВ - 2011

УДК 3.352

**Схвалено Вченою радою Академії муніципального управління
Протокол № 4 від 21 квітня 2011 р.**

Актуальні проблеми регіонального управління та місцевого самоврядування: Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю (08.04.2011) / За заг. ред. В.К.Присяжнюка, В.Д.Бакуменка, Т.В.Іванової. - К.: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління, у 2-х частинах, 4.1, 2011. - 388 с.

Випуск містить матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю «Актуальні проблеми регіонального управління та місцевого самоврядування», проведеної 8 квітня 2011 р. спільно Міністерством будівництва та житлово-комунального господарства України, Київською міською радою, Асоціацією міст України та Академією муніципального управління. Розглянуті, обговорені та узагальнені актуальні проблеми регіонального управління та місцевого самоврядування в контексті науки і практики державного та муніципального управління в Україні, зокрема: теоретичні та практичні проблеми правового реформування регіонального управління та місцевого самоврядування (секція 1); економічні аспекти регіонального управління та місцевого самоврядування (секція 2); сучасний державний, регіональний та муніципальний менеджмент (секція 3); вдосконалення управління міським господарством (секція 4); людина в процесі управління: соціокультурні та психологічно-екзистенційні аспекти (секція 5).

У ч. 1 увійшли матеріали пленарного засідання, першої та другої секцій. У ч. 2 включено матеріали третьої, четвертої та п'ятої секцій, а також рекомендації конференції.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ	12
<i>Пустовойтенко В.П.</i> Регіональне управління та місцеве самоврядування в умовах обмеження ресурсів	12
<i>Канно В.М.</i> До питання про конституційну модернізацію законодавства про місцеве самоврядування	17
<i>Удовиченко В.П.</i> Влада, громадськість, енергоефективність	19
<i>Кравченко В.В., Тварковська JLL</i> Законодавче забезпечення проведення муніципальної реформи: стан та перспективи	27
<i>Чернов С.Л.</i> Концептуальні аспекти реформування влади на місцях в Україні	32
<i>Шаров Ю.Л.</i> Орієнтири та програмно-цільові інструменти управління розвитком територій	36
<i>Рубцов В.П.</i> Конкурентні і кооперативні відносини на рівнях громад і регіонів	40
<i>Драгам Ю*</i> Проблеми державного управління процесами модернізації ЖІОГ	48
<i>Оболєнський О.КА</i> Адміністративна реформа в Україні	53
<i>Іванова Т.В.</i> Державне управління еколого-економічною безпекою держави та регіонів	64
<i>Мальчи КАМ,</i> Проблеми кадрового забезпечення проведення радикальних реформ в Україні	67
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (СЕКЦІЯ 1)	71
<i>Баймуратов М.О.</i> Місцеве самоврядування: національний та міжнародний вимір	71
<i>Лощихін САМ.</i> Правове регулювання вдосконалення структури органів місцевого самоврядування у великих містах України	72
<i>Пилипенко О.БЗ</i> Аспекти державного будівництва та самоврядування в контексті Конституційної реформи в Україні	75
<i>Бабаєв В.М., Сапатюк Л.А.</i> Нормативно-правові принципи місцевого самоврядування	78
<i>Коцюба САП.</i> Місцеві та регіональні влади: правове регулювання земельної реформи в Україні - як гарантії забезпечення прав та свобод людини і громадянина	81
<i>Литвин О.П.</i> Теоретичні та практичні проблеми правового реформування регіонального управління та місцевого самоврядування у сфері забезпечення екологічної безпеки України	83

Пилипенко О.Є.,
Д.і.н.,
доцент кафедри теорії та історії держави і права
і конституційного права
Академії муніципального управління

**АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА ТА
САМОВРЯДУВАННЯ В КОНТЕКСТІ КОНСТИТУЦІЙНОЇ
РЕФОРМИ В УКРАЇНІ**

8 грудня 2004 р. Верховною Радою України шляхом «пакетного» голосування (тобто шляхом проведення одного голосування за прийняття одразу двох законів) був прийнятий більшістю (у 402 голоси) Закон України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-ІУ. Одразу -к у залі засідань Верховної Ради України тодішній Президент України Л. Кучма його підписав. Верховна Рада України своєю постановою від 23 червня 2004 р. № 1844-ІУ «Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України (реєстр. № 4180)» попередньо хвалила зазначений законопроект і звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням про надання висновку щодо його відповідності

вимогам ст 157 і 158 Конституції України у зв'язку з тим, що в процесі розгляду Верховною Радою України до тексту законопроекту Були внесені поправки. Розглянувши цей законопроект разом з внесеними до нього поправками, Конституційний суд України дійшов висновку (№ 2-в/2004 від 12.10.04 р.), що він відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України.

Порівняльний аналіз положень Закону України «Про внесення змін до Конституції України» та попередньої редакції основного закону держави свідчить, що відбулися деякі зміни у системі державного будівництва і самоврядування. Так, наприклад із тексту нової редакції статті 120 Конституції України вилучено положення, які передбачали можливість суміщення посад народних депутатів України з посадами членів Кабінету Міністрів України. Текст част.6 статті 81 Конституції України змінений таким чином, що містить припис про дострокове припинення повноважень народного депутата України, обраного від політичної партії або виборчого блоку партій у разі виключення із складу відповідної депутатської фракції.

Нова редакція статті 90 Конституції України містить нове правило (Ч.3) про те, що повноваження Верховної Ради України, обраної на позачергових виборах, проведених після дострокового припинення Президентом України повноважень Верховної Ради України повноважень Верховної Ради України попереднього скликання, не можуть бути припинені протягом одного року з дня її обрання; 2. Якщо протягом одного місяця у Верховній Раді України не сформовано коаліцію депутатських фракцій відповідно до статті 83 Конституції; 3. Якщо протягом шістдесяти днів після відставки Кабінету Міністрів України не сформовано персональний склад уряду. Стаття 76 постановила, що строк повноважень Верховної Ради України становить п'ять років.

У новій редакції пункту 12 част.1 ст. 106 Конституції України до повноважень Президента України віднесено питання призначення та звільнення з посад половини складу Ради Національного банку України. А новому пункті 9-2 статті 116 Конституції України відсутнє повноваження Кабінету Міністрів України призначати на посади та звільняти з посад за поданням Прем'єр-міністра України голів місцевих державних адміністрацій.

Ст. 93. Право законодавчої ініціативи належить Президенту України, народним депутатам України, Кабінету Міністрів України.

Ст. 112. У разі дострокового припинення повноважень Президента України виконання обов'язків Президента України на період до обрання вступу на пост нового Президента України покладається на ГОЛОВА Верховної Ради України, який не може виконувати обов'язки голови в період виконання повноважень Президента України,

Ст. 113. Кабінет Міністрів України відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою, підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України у межах Конституції.

Ст. 94 регламентує порядок прийняття законів: «Якщо під час другого розгляду закон знову прийнятий Верховною Радою не менш як двома третинами від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити протягом десяти днів. У разі якщо президент не підписав такий закон, він невідкладно оприлюднюється Головою Верховної Ради України і скріплюється за його підписом.

За новою редакцією Конституції (зокрема 4.5 ст. 103) викладена у новій редакції; Чергові вибори Президента і Парламенту України проводяться у останню неділю останнього місяця п'ятого року повноважень Президента і Верховної Ради України. Суттєво змінилися і повноваження Президента України. Так, в 4,9 і 10 Ст. 106 дещо змінилися умови обов'язки. Президент вносить за пропозицією коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України подання про призначення Верховною Радою України Прем'єр-міністра України в строк не пізніше ніж на двадцятий день після одержання такої пропозиції. А також вносить до Верховної Ради України подання про призначення Міністра закордонних справ України. За новим законом акти Президента України скріплюються не тільки самими Прем'єр-міністра України і міністра, відповідального за акт та його виконання.

На думку доктора юридичних наук В. Журавського у прийнятому законі немає положень про зміни до ст. 118 стосовно правил призначення відповідальності голів місцевих державних адміністрацій. Стаття 120 в редакції нового закону не містить положення про те, що організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України. Пункт 2 част. 5 ст. 126 Конституції в редакції прийнятого закону не містить змін стосовно граничного віку призначення на посадах суддів Конституційного та Верховного судів України.

Норми Прикінцевих та Перехідних положень прийнятого Закону не містять механізму набрання чинності його положення також відрізняються від положень попередньої редакції Конституції.

Значна частина змін в Конституції України торкнулася також і положень у ХІ „МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ" після прийняття відповідного закону.

Література:

Конституція України «Про внесення змін до Конституції України» № 2222-1 У, 8 грудня 2004 р. // Голос України, 8 грудня 2004 р. Л№ 233.
Конституція України «Про зміни до Конституції щодо удосконалення системи самоврядування». 8 грудня 2004 р. // Голос України, 8 грудня 2004 р. № 233.
Журавський В. Зміни до Конституції України // Голос України, 4 лютого 2005 р.